

UCHWAŁA Nr XLIV/462/18
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 30 stycznia 2018r.

**w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Gminy Pisz na rok 2018.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 i 2232, z 2018 r. poz.130) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487, z 2017r. poz. 2245 i 2439) Rada Miejska w Pisz uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Pisz na rok 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pisz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Lech Borak

Z a ł ą c z n i k
do Uchwały Nr XLIV/462/18
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 30 stycznia 2018r.

PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
GMINY PISZ
NA ROK 2018

S P I S T R E Ś C I

I.	Wprowadzenie	1
II.	Cele Programu	8
III.	Zadania Programu	11
IV.	Realizacja Programu	17
V.	Monitorowanie problemów uzależnień na terenie Gminy i ewaluacja Programu	17
VI.	Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18
VII.	Finansowanie Programu, zasady wynagradzania członków KRPA	19

I . W P R O W A D Z E N I E

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiaru szkód, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają też na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia porządku publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego też działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i rozwiązywania ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych większość pijących alkohol spożywa go w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Natomiast **kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo.**

W badaniu „*Kondycja psychiczna mieszkańców Polski*”¹, przeprowadzonym przez badaczy Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, wskazano, że w liczącej ponad 10 tysięcy respondentów próbie losowej osób w wieku 18 – 64 lata do najczęstszych zaburzeń psychicznych należały zaburzenia związane z używaniem substancji (12,8%), w tym nadużywanie i uzależnienie od alkoholu (11,9%) oraz nadużywanie i uzależnienie od narkotyków (1,4%). Ekstrapolacja tych danych na populację ogólną pozwala przyjąć, iż nadużywanie substancji, w tym alkoholu dotyczy ponad 3 milionów Polaków.

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje 3 – 4 mln osób, w tym: 1,5 – 2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700 – 900 tys. osób uzależnionych.

¹ *Kondycja psychiczna mieszkańców Polski*, red. Naukowa: Jacek Moskaiewicz, Andrzej Kiejna, Bogdan Wojtyniak. Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Warszawa 2012

Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody:

- fizyczne
- psychosomatyczne
- psychologiczne
- emocjonalne
- psychospołeczne

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie występują takie zjawiska jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

1 . P o d s t a w y p r a w n e .

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Pisz jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych Gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób uzależnionych.

Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916 ze zm.) określa zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zasady ich finansowania, wskazuje również jednostki samorządu terytorialnego jako realizatorów tych zadań. Wprowadziła równocześnie zmiany w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 487, z 2017r. poz. 2245 i 2439) określając, iż realizacja zadań w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, powinna uwzględniać cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Pisz na 2018 rok tworzony jest więc na podstawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 i określonego w nim celu operacyjnego nr 2: *profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*.

Program nawiązuje również do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pisz na lata 2014 – 2020, w szczególności priorytetów II oraz III i zawartych w nich celach szczegółowych tj.: *„Minimalizowanie skutków przemocy, uzależnień i innych dysfunkcji rodziny” oraz „Pomoc dzieciom i młodzieży dotkniętej lub zagrożonej problemami”*.

Przy opracowywaniu Programu uwzględniono również wskazania zawarte w rekomendacjach PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok.

W niniejszym opracowaniu zastosowano następujące skróty:

AA	- Ruch Anonimowych Alkoholików
DDA	- Dorosłe Dzieci Alkoholików
GZI	- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Pisz
KPP	- Komenda Powiatowa Policji w Pisz
KRPA	- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Pisz
MGBP	- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pisz
MGOPS	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pisz
MGOSiR	- Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pisz
OPiT	- Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Pisz
PARPA	- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
PCPR	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pisz
PDK	- Piski Dom Kultury w Pisz
PK	- Punkt Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie
PPPP	- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pisz
PPiRPA	- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Pisz

PR	- Prokuratura Rejonowa w Pisz
PTU	- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu
SR	- Sąd Rejonowy w Pisz
UM	- Urząd Miejski w Pisz
ZEOSiP	- Zespół Ekonomicznej Obsługi Szkół i Przedszkoli w Pisz
ZKSS	- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

2. Problemy związane z używaniem alkoholu na terenie gminy Pisz.

W lipcu 2017 roku, na zlecenie OPiT w Pisz, przeprowadzona została „*Diagnoza profilaktyczna - Uzależnienia i przemoc na terenie gminy Pisz*”. Celem badania, prowadzonego przez oficynę Profilaktyczną w Krakowie, było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących gminy Pisz w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców gminy oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów uzależnień wśród różnych grup społecznych
- problemu przemocy wśród różnych grup społecznych
- przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień i przemocy
- scharakteryzowania grup dotkniętych problemem uzależnień
- skutków występujących problemów
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Zakres prac badawczych odnosił się więc do zdiagnozowania następujących problemów: problemu alkoholowego, problemu narkotykowego, problemu nikotynowego, zjawiska przemocy na terenie szkoły oraz domu.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz zachowań przemocowych
- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

W oparciu o powyższe sformułowane zostały następujące wnioski:

1. Niepokojącym zjawiskiem, wśród mieszkańców naszej gminy, jest przekraczanie spożycia dziennej standardowej porcji alkoholu - ponad 23% mieszkańców deklaruje, że wypija więcej niż porcja standardowa na dzień², co może wskazywać na problem nadużywania alkoholu. Kolejne niepokojące zjawisko dotyczy kobiet w ciąży - 13% mieszkańców twierdzi, że było świadkami spożywania przez nie alkoholu.
2. Podejście mieszkańców gminy do spożywania alkoholu jest bardzo zróżnicowane. Cechuje je jednak liberalizm, a więc przyzwolenie na jego spożywanie (42% badanych uznaje, że „wszystko jest dla ludzi”, 34% stwierdza, iż „powinno zachować się umiar” a tylko 17% jest całkowicie przeciwna spożywaniu alkoholu).
3. Prowadzenie pojazdów przez osoby nietrzeźwe - respondenci stwierdzili, że jest to zjawisko dość powszechne.
4. Przeciwnie podejście, niż do alkoholu, badani przejawiają do narkotyków - aż 90% mieszkańców jest przeciwnych ich stosowaniu, co świadczy o dużym uwrażliwieniu społeczności lokalnej na problem narkotykowy.
5. Konieczne jest przyjrzenie się problematyce dopalaczy w gminie – zdecydowana większość badanych twierdzi, że dostęp do dopalaczy jest łatwy.

² W przypadku kobiet zaleca się nie przekraczanie jednej porcji w ciągu dnia przez kolejnych pięć dni w tygodniu, zachowując dwa dni abstynencji, natomiast mężczyźni nie powinni przekraczać dwóch porcji w ciągu dnia przez kolejnych pięć dni w tygodniu zachowując dwa dni trzeźwości.

6. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat przemocy - wśród ankietowanych aż 6% przyznało, że doświadczyło przemocy w domu.

Powyższe wnioski pozwoliły na sformułowanie rekomendacji co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców naszej gminy oraz instytucji, których celem jest profilaktyka. Rekomendacje te zostaną przedstawione w Rozdziale II – Cele Programu.

W 2017 roku na terenie naszego powiatu odnotowano, przedstawione w poniższej tabeli, przypadki **naruszenia prawa i porządku publicznego (związane z problemem alkoholowym)**:

Wymiar problemu na terenie powiatu piskiego - dane z KPP <i>(brak danych szczegółowych dotyczących gminy Pisz)</i>	L a t a			
	2016 r.	2017 r.		
Nietrzeźwi kierujący				
Kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu, w tym:	84	144		
↓ pojazdami mechanicznymi	65	121		
↓ rowerami	19	23		
Problematyka przemocy				
Ilość „niebieskich Kart”	344	423		
Sprawcy przemocy pod wpływem alkoholu	247	344		
Sprawcy przemocy zatrzymani do wytrzeźwienia	176	240		
Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy	353	434		
Liczba postępowań dotyczących art. 207 kk	17	52		
Osoby nietrzeźwe				
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	mężczy- źni	kobiety	mężczy- źni	kobiety
	123	18	150	17

W 2017 roku odbyło się 13 posiedzeń KRPA. Przedmiotem obrad było opiniowanie projektu Programu Profilaktyki oraz rozpatrywanie wpływających do

KRPA wniosków, a co za tym idzie prowadzenie rozmów motywujących do poddania się leczeniu odwykowemu. Szczegółowe dane dotyczące liczby wniosków i ich nadawców ujęto w poniższej tabeli:

Liczba wniosków, które wpłynęły do KRPA w 2017 roku

Organ kierujący wnioskiem	Nowe wnioski - 2017 rok	Ponowne zgłoszenia dotyczące osób kierowanych w latach ubiegłych				Razem ponowne
		2016	2015	2014	2013	
KPP	5	-	-	-	-	0
PR	-	-	-	-	-	0
SR	3	-	-	-	-	0
MGOPS	11	-	-	-	-	0
GZI	25	1	1	-	-	2
ZKSS	4	-	-	-	-	0
Zgłoszenia Indywidualne	46	11	2	-	-	13
R a z e m	94	12	3	0	0	15
OGÓŁEM:						109

Ponadto w ramach prac KRPA:

- ✚ rozpatrzono 227 spraw;
- ✚ 53 osoby skierowano na konsultację do PTU;
- ✚ wobec 15 osób wystąpiono z wnioskami do SR o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Do PTU zgłosiło się łącznie 404 osoby (uzależnienie od alkoholu, uzależnienie mieszane tj. uzależnienie od alkoholu + uzależnienie behawioralne). Łącznie udzielono porad 2646 osobom (terapia indywidualna i grupowa). Z terapii pogłębionej skorzystało 101 osób.

Z oferty PK skorzystało łącznie 82 osoby. Część z nich skorzystała z pomocy tzw. pierwszego kontaktu (konsultacje, podstawowa pomoc psychologiczna, pomoc prawna), część wymagała pomocy długofalowej (edukacja, wsparcie w podejmowanych decyzjach i działaniach, odzyskanie poczucia sprawstwa i własnej wartości).

MGOPS objął różnymi formami pomocy łącznie 1576 osób, z czego problem uzależnienia od alkoholu dotyczył 74 osób, co stanowi 4,7% ogółu korzystających ze wsparcia Ośrodka.

II. CELE PROGRAMU

Celem strategicznym Programu jest ograniczanie społecznych i zdrowotnych skutków związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych oraz problemów społecznych bezpośrednio z nimi związanych. Powyższe będzie możliwe poprzez stałe podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy, a więc prowadzenie systematycznych i skoordynowanych działań profilaktycznych, a także działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Na konieczność prowadzenia oddziaływań tego typu wskazują jednoznacznie rekomendacje sformułowane po przeprowadzeniu „*Diagnozy profilaktycznej - Uzależnienia i przemoc na terenie gminy Pisz*”.

Dotyczą one w szczególności:

- prowadzenia działań edukacyjnych, które będą mieć na celu zwiększenie wiedzy na temat alkoholu i negatywnych, dla zdrowia i relacji społecznych, skutków związanych z jego piciem; działania te powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny
- wsparcia kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniami
- inicjowania współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, angażowanie tych podmiotów w prowadzone

kampanie społeczne i działalność edukacyjną na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

- objęcia specjalistycznym wsparciem mieszkańców oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym
- prowadzenia zajęć profilaktycznych na poziomie selektywnym wśród dzieci i młodzieży w celu zmniejszenia występowania wśród nich zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych; autorzy przeprowadzonej „*Diagnozy profilaktycznej.....*” proponują w tym miejscu przeprowadzenie programu profilaktycznego pt. „*Szkolna interwencja profilaktyczna*” (programu rekomendowanego przez PARPA).

Cele szczegółowe Programu dotyczą w szczególności:

1. Zwiększania świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:
 - a) edukację publiczną na temat działania alkoholu, potrzeby zmiany stylu picia, społecznych uwarunkowań jego używania;
 - b) promowanie zdrowego stylu życia, m. in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży;

Wskaźniki: ilość przeprowadzonych akcji informacyjnych, imprez, liczba uczestników, liczba realizatorów.

2. Zwiększania skuteczności prowadzonych działań profilaktycznych poprzez:
 - a) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;

Wskaźniki: liczba zgłoszonych do realizacji programów przedszkolnych, szkolnych, rodzinnych i wychowawczych, rówieśniczych, liczba uczestników tych programów, liczba realizatorów.

3. Ograniczania dostępności i spożycia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych poprzez:

- a) szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, ilość przeprowadzonych kontroli, wyniki otrzymane z porównania z wynikami poprzednich kontroli.

- b) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników.

- c) pracę z rodzicami i wychowawcami w kierunku podjęcia przez nich efektywnych postaw profilaktycznych, wprowadzanie w życie rekomendowanych programów profilaktycznych mających na celu podniesienie wieku inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży;

Wskaźniki: ilość programów, spotkań, warsztatów, wywiadówek profilaktycznych z rodzicami i wychowawcami, ilość uczestników, ilość realizatorów.

4. Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu, zwłaszcza w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- a) zapewnienie pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej;

Wskaźniki: ilość przeprowadzonych konsultacji, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów, liczba ich uczestników.

- b) działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej kierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;

Wskaźniki: liczba osób uczestniczących w programach.

- c) prowadzenie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy w rodzinie ;

Wskaźniki: liczba udzielonych porad/konsultacji, liczba spotkań grupowych psychoedukacyjnych, liczba osób dorosłych korzystających z pomocy, liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą.

- d) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą i będących w sytuacjach kryzysowych

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów i osób w nich uczestniczących, liczba przeprowadzonych konsultacji.

5. Udzielania pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania PPIRPA .

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, konsultacji, szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba podmiotów.

III. ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

- 1) Prowadzenie OPiT, w tym organizacja prac KRPA, realizującego zadania PPIRPA gminy Pisz.
- 2) Dalsze użyczanie pracownikom PTU pomieszczeń i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia terapii osób uzależnionych i współuzależnionych oraz realizacji programów terapeutycznych kierowanych do ich rodzin, w tym: terapii pogłębionej dla osób uzależnionych z okresem trzeźwienia min. 24 miesiące, konsultacji indywidualnych programów rozwoju osobistego dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielania indywidualnych porad i konsultacji osobom zgłaszającym się do Poradni.

3) Kontynuacja działań dotyczących:

- a) popularyzacji aktualnej wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień,
- b) zakupu i dystrybucji materiałów informacyjno – edukacyjnych (broszury, ulotki itp.),
- c) systematycznego monitoringu problemów uzależnień na terenie gminy,
- d) współpracy ze środowiskami abstynenckimi.

Zadanie 2.

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy przemocy domowej.

- 1) Udzielanie pomocy poprzez poradnictwo, wsparcie psychologiczne, psychoedukację, konsultacje specjalistyczne - prowadzenie PK (działającego w ramach Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”) ukierunkowanego na diagnozowanie sytuacji i potrzeb osób dotkniętych przemocą, wskazywanie możliwości podejmowania działań mających na celu poprawę ich sytuacji, udzielanie pomocy i wsparcia w podejmowanych działaniach, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy ze strony instytucji świadczących specjalistyczną pomoc osobom krzywdzonym.
- 2) Utrzymywanie współpracy z instytucjami oferującymi pomoc rodzinie z problemem uzależnienia - wymiana informacji, planowanie i podejmowanie wspólnych działań.
- 3) Finansowanie i prowadzenie bieżącej działalności Świetlicy Wychowawczo – Terapeutycznej „Smurfy” organizującej specjalistyczną pomoc i wsparcie dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, dzieciom krzywdzonym w rodzinie, w tym:
 - a) prowadzenie działań z zakresu profilaktyki selektywnej w grupach podwyższonego ryzyka;
 - b) opracowywanie indywidualnych diagnoz dzieci i ich rodzin;

- c) realizacja indywidualnych programów terapeutycznych;
 - d) prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym, zwiększanie świadomości rodziców i podnoszenie ich kompetencji wychowawczych, korygowanie niewłaściwych postaw rodzicielskich, udzielanie bieżącej pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych.
- 4) Podejmowanie działań zobowiązujących osoby uzależnione do podjęcia leczenia odwykowego, finansowanie badań wykonanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, motywowanie członków rodzin do podjęcia terapii dla osób współuzależnionych.
 - 5) Systematyczny udział w bieżących pracach GZI oraz podejmowanych przez Zespół kompleksowych działaniach na rzecz rodziny dotkniętej przemocą.
 - 6) Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz kompetencjach i zadaniach instytucji świadczących pomoc osobom krzywdzonym (drukowanie ulotek, mini-broszur, zamieszczanie informacji w lokalnej prasie).
 - 7) Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń, specjalistycznych konsultacji, supervizji.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności w środowisku dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Realizowanie bądź pomoc w realizacji, finansowanie bądź dofinansowywanie prowadzenia programów z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia

na wszystkich trzech poziomach: profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym:

- a) programów o potwierdzonej skuteczności ujętych w systemie programów rekomendowanych;
 - b) programów informacyjno – edukacyjnych;
 - c) programów środowiskowych;
 - d) programów rówieśniczych;
 - e) programów o charakterze socjoterapeutycznym i innych zawierających elementy terapii;
 - f) programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka” (programy o charakterze interwencyjnym na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym);
 - g) programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych;
 - h) programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców;
 - i) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii i wakacji.
- 2) Organizacja i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - kontynuacja prowadzonej rocznej pracy terapeutycznej.
 - 3) Prowadzenie, szczególnie w środowisku dzieci i młodzieży, działań o charakterze edukacyjno – informacyjnym, w tym zajęć warsztatowych ukierunkowanych na kształcenie podstawowych umiejętności życiowych.
 - 4) Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, abstynencji, trzeźwości poprzez:
 - a) organizowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez i wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców gminy;
 - b) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych na temat czynników ryzyka i sposobów zapobiegania uzależnieniom ;
 - c) pomoc w organizowaniu zaplecza metodycznego dotyczącego profilaktyki uzależnień - zakup i kolportaż materiałów informacyjno – edukacyjnych

(broszur, ulotek, pozycji zwartych), prenumeratę specjalistycznych czasopism niezbędnych do realizacji tych zadań.

- 5) Szkolenie kadr, w tym organizacja i finansowanie superwizji bądź konsultacji specjalistycznych dla wychowawców świetlicy wychowawczo terapeutycznej, organizowanie i współorganizowanie konferencji, seminariów itp. podnoszących poziom kwalifikacji i kompetencji realizatorów działań z zakresu profilaktyki i problematyki uzależnień.
- 6) Utrzymywanie współpracy z lokalnymi mediami w ramach przedsięwzięć związanych z realizacją PPIRPA.
- 7) Organizacja dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach wychowawczo – terapeutycznych i opiekuńczych.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym podejmującym działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy.
- 2) Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji przez nie:
 - a) programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży i ich rodzin;
 - b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
 - c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi uzależnieniem oraz uzależnionymi ;
 - d) imprez promujących zdrowy tryb życia.
- 3) Współpraca z ruchami samopomocowymi, wspieranie podejmowanych przez nie inicjatyw.

- 4) Systematyczna współpraca i wymiana doświadczeń z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Podejmowanie działań edukacyjno-interwencyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu przestrzeganie przepisów prawa dotyczących m.in. sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, w tym:
 - a) zaopatrywanie w ulotki, broszury i inne materiały edukacyjne;
 - b) kontrola punktów sprzedaży.
- 2) Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku naruszenia przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - zadanie to będzie realizowane przez KPP zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 16.03.2005 r., pomiędzy OPiT i KPP.

Zadanie 6.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- 1) Stała współpraca z MGOPS i wspieranie jego działań związanych z prowadzeniem Klubu Integracji Społecznej – szczególnie w zakresie edukacji, kolportażu materiałów (ulotek, broszur) o tematyce profilaktycznej, uzależnieniach, przeciwdziałaniu przemocy.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

Za realizację Programu i koordynację realizowanych w jego ramach działań odpowiada OPiT. Przy realizacji, określonych w Programie zadań, konieczna będzie współpraca z tymi podmiotami, które podejmują działania z zakresu szeroko pojętej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, pomocy dziecku i rodzinie, przeciwdziałaniu przemocy. Należą do nich w szczególności:

- a) placówki oświatowe i oświatowo – wychowawcze, kulturalne, PCPR, PPPP, MGOSiR, PDK;
- b) Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- c) organizacje pozarządowe;
- d) lokalne media;
- e) zewnętrznymi realizatorzy programów profilaktycznych, placówki doskonalenia.

V. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERNIE GMINY I EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne monitorowanie skali zjawisk związanych z problematyką uzależnień jest niezbędne przy podejmowaniu różnego rodzaju oddziaływań terapeutycznych, umożliwia adekwatne do rzeczywistości planowanie zadań profilaktycznych, czy weryfikację podejmowanych już działań.

Wzorem lat ubiegłych proces monitorowania będzie opierał się w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych (ilościowe i/bądź jakościowe określenie efektywności prowadzonych oddziaływań, skuteczność podjętych działań);
- b) analizie sprawozdań przedkładanych przez podmioty realizujące poszczególne działania;
- c) analizie danych statystycznych (MGOPS, PTU, KPP);
- d) opracowania sprawozdania z realizacji Programu.

VI. ZADANIA KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE PISZ

1. Inicjowanie działań związanych z realizacją Programu.
2. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie, w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - a) wskazywanie możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;
 - b) motywowanie do podjęcia terapii;
 - c) kierowanie na specjalistyczne badania (diagnoza uzależnienia od alkoholu);
 - d) kierowanie do SR wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - e) udział w postępowaniu sądowym.
5. Wydawanie opinii o zgodności, z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu.
6. Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń sprzedaży alkoholu.
7. Zadania o charakterze kancelaryjno-administracyjnym:
 - a) przyjmowanie i ewidencja wniosków/zgłoszeń o przypadkach występowania problemu alkoholowego;
 - b) gromadzenie i przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do prowadzenia rozmów motywujących do podjęcia terapii;
 - c) gromadzenie i przygotowywanie dokumentacji związanej z uzyskaniem opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (kierowanie na badania przez biegłych);

- d) przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku do SR o wszczęcie postępowania o podjęcie leczenia odwykowego;
- e) sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- f) sporządzanie protokołów z prac KRPA.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU, ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KRPA

Program realizowany jest głównie ze środków własnych Gminy (rozdział 85154 „Ochrona Zdrowia - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi”).

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne oraz inne środki pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też przez realizatorów i partnerów Programu.

1. Za realizację zadań ustawowych, wykonywanych podczas posiedzeń KRPA i zespołów problemowych, przysługuje jej członkom wynagrodzenie w postaci diety w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę (obowiązującego w 2018 r.), za każde posiedzenie.
2. Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniach jest podpisana lista obecności, będąca jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.

Przewodniczący Rady

Lech Borak